

Ácsdöntő a 2022-es sanghaji világbajnokságra

AKIK NÉLKÜL NINCS ÉLET

Hauch Tamás

A szakmák világbajnokságára történő felkészülés egyik állomása a leendő versenyzők toborzása, a legjobbak kiválasztása. Nem egyszerű ez, mivel a világversenyegek feladatainak bonyolultsága nagyban eltér a mindennapokban alkalmazott ácsszerkezetektől. Forró Mátéval és Piltman Miklóssal beszélgettem erről egy forró, júniusi hétfőn. A Nagyvázsonyban élő Piltman Miklós ácsmester műhelye szerencsére kellően hús és tágas. Meglepetésemre két versenyzővel találkoztam csupán, akik pont a zsinórpadról vették fel a méreteket. A műhelyben egyébként évről évre megrendezik a Shifter Partyt, ami egy igazi ácsünnep. A Szent József névnapjához közeli hétfőn több csoport dzsemboriját tartják itt. Előadásokkal, feladatokkal és szakmai kérdéseket érintő workshoppal találkozhat itt a szakma iránt érdeklődő.

A nagyvázsonyi műhelyt nevezhetjük az ácsszakma Roxfortjának.

Forró Mátét kérdeztem a verseny menetéről és a fiatal szakemberekről. – *Hogyan kerülhet be versenyző a döntőbe? Van egy előválogató, ahonnan az első három továbbjut, vagy máshogy működik a kiválasztás módja?*

– Az előválogatóra öt versenyző nevezett. Nekik egy közepesen bonyolult tetőmakettalaprjzot küldtünk. Ez alapján kellett elkészíteniük a zsinórpádot és abból a teljes gyártmányterv rajzait.

– *Ez elsőre komoly feladatnak tűnik. Milyen tudásszinttel kell rendelkeznie a jelentkezőnek?*

– Ez szakmunkásszint felett álló tudást igényel. Ez azért is fontos, mert le tudjuk szűrni, hogy segít-e valaki a tanulóknak, versenyzőnek a felkészülésben. Itt az a jobb, ha áll mögötte valaki: egy mentor, egy mester. Az alkalmazott síkra forgatások, kiforgatások bonyolultak. Természetesen mi is segítünk irányt mutatni, ha valaki elakad és segítséget kér.

– *A vírushelyzet miatt van két tanuló a döntőben, vagy ők tudták hozni azokat az indikátorokat, melyek kellenek a döntőn való részvételhez?*

– Az öt jelentkezőből ők ketten bizonyultak alkalmasnak a végső megmérettetésre.

A tanulók közben már fűrészelnek. Én is ismerkedek a feladattal. Nem egy szokványos, kontyolt tetőszer-

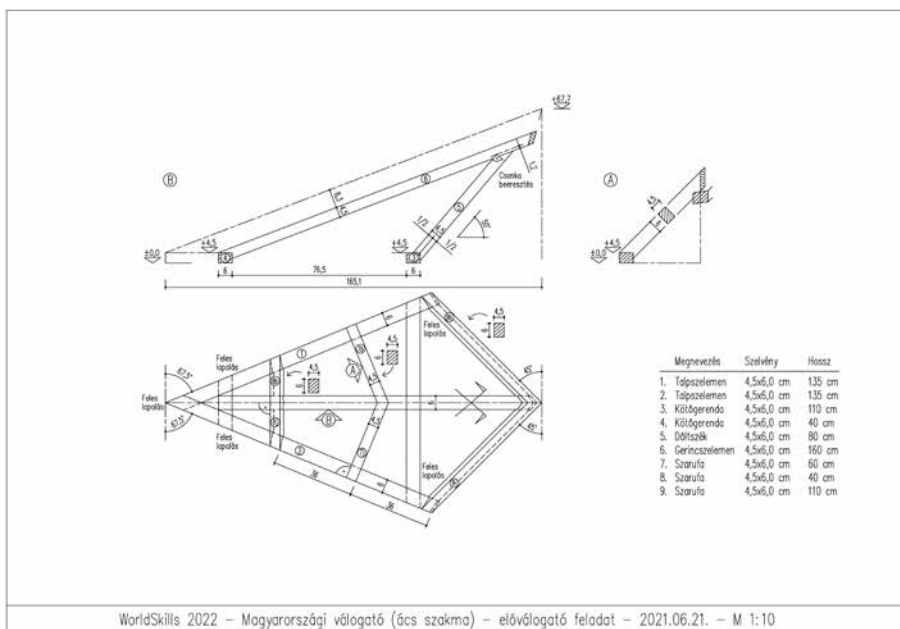

A két ácsmester: Piltman Miklós (balra) és Forró Máté.

kezetről van szó. A változó gerincmagasság már önmagában komoly kihívás, de a szaruzat kialakítása is komoly fejtörést okoz.

– *Mi az előnyösebb, ha még frissen végzett tanulók vannak a nevezők között, vagy már aktívan dolgozók?*

– Ez egy jó kérdés. Ezekben a versenyeken a feladat teljesen elrugaszodik attól, hogy egy ács a mindennapokban milyen tetőszerkezetet készít. Sokkal összetettebb dolgokat kell elkészíteniük. Térben „összevissza” álló szarufákat kell legyártani és a helyükre illeszteni. A jelen oktatási rendszerben, ha a legjobb ács iskolákat is nézzük, kb. 20 százalék az, amit használni lehet a szakiskolában megszerzett tudásból. A munka világából nagyon nehéz versenyzőket behívni, mert így is szakemberhiány van. Az értelmesebb, ügyesebb, feltörekvő fiatalokat a cégek két kézzel kapkodják el, amikor felszabadulnak. Örülnek a fiatal, jó szakembereknek és ugyanazt a bért adják, amit a felkészülés során is kapnának. Ugyanakkor nincs akkora pszichés teher rajtuk a mindennapokban, mint a felkészülés és a verseny alatt.

A döntőn elkészítendő feladat rajza

Nincsenek szavak...

” A legnehezebb, amikor szembesülnek a feladattal. Többségük azt mondja, hogy „ilyet nem csinált és még nem is látott”. Ám világszinten nem lehet egy sátoertetős maketten lemérni, hogy ki a világ legjobb ácsa.

– *Mi a reakciójuk a versenyre nevezőknek egy-egy feladat láttán?*

– A legnehezebb, amikor szembesülnek a feladattal. Többségük azt mondja, hogy „ilyet nem csinált és még nem is látott”. Ám világszinten nem lehet egy sátoertetős maketten lemérni, hogy ki a világ legjobb ácsa.

– *Ki fogja hazánkat képviselni az ácsszakmában 2022-ben Sanghajban?*

– Lampert Benedek munkája lett a legjobb. Ő végzett ács és jelenleg építész mérnök-hallgató a győri Széchenyi István Egyetemen. Teljesen más készségekkel, szem-

lélettel rendelkeznek, mint egy szak-középszkolát végzett szakember. Ezzel persze nem szeretnék semmiféle falat emelni. Ez egy más felállítás. Aki sakközépszkola után megy egyetemre egy szakmával, az tényleg komolyan gondolja, s megbirkózik fejben a többletterhe-

Pár instrukció. A képen Forró Máté és Németh Levente versenyzők.

Lampert Benedek munka közben.

léssel, hiszen egy versenyszituáció hasonlít a vizsgaidőszakokhoz. Persze, kevesebb végzett ács megy továbbtanulni, pedig a sokrétű tudás csak a javukra válna.

– Megvan a kiválasztott, mik a tervek a jövőre nézve? Tudomásom szerint Grazban nem lesz ács skills-verseny.

– Minél több nemzetközi versenyen szeretnénk részt venni! Az európai ácsszövetség versenye is jó a felkészülésre. A feladatok és a környezet is szolgál plusz hozadékkal, hogy Benedeket megfelelően trenírozzuk a világbajnokságra. A második helyezettnek is lehetőséget kínálunk arra, hogy tőlünk tanulhasson, ha

van rá hajlandósága. Az ácsszakma alapvetően csapatmunkára épül és versenyből is akad olyan, ahová többen mehetnek.

Közben a versenyzők szorgosan dolgoznak. Mindenki tudja a dolgát, sercegnék a japánfűrészek. Külön öröm volt látni, ahogyan lapos vésővel illesztik a csapokat. Bármerre nézek a műhelyben, mindenhol egy-egy makett. Piltman Miklós a házigazda. Ő sem ússza meg a kérdéseimet.

– Miklós! A Shifter Party egy különleges kezdeményezés. Mióta szervezik meg ezt a családi rendezvényt?

– 2012 óta. Szent József az ácsok védőszentje, és ezért József-nap környékére igyekszünk megszervezni a kétnapos eseményt.

– Ezen felül a skills-felkészülések is önnél zajlanak. Ez részben technikai „sport”, mely szponzorok nélkül nehezen művelhető. Kik segítik a felkészülést?

– Sajnos, az ács szakma megbecsülése idehaza kicsi. Ezért a szponzorok sem látnak akkora fantáziát a versenyekben. A JAF Holtól tudunk kedvezményesen faanyaghoz jutni. Fő támogatónk az ÉVOSZ, illetve a kamara, de jó volna, ha még pár komolyabb cég beállna a sorba, mely részben az ő érdekük is lenne, hiszen az ácsok olyanok, mint a méhek. Nincs nélkülünk élet.

– Ön hogyan látja a szakma jelenét?

– Kevesen vagyunk és kevés az igazán jól felkészült szakember. Külföldön az ácsszakma egy elismert foglalkozás. Biztos egzisztenciát és jó kereseti lehetőséget biztosít. Természetesen ezért tenni is kell. A folyamatos önképzés elengedhetetlen, de a hagyományok ismerete is rendkívül fontos.

– Ön ács- és tetőfedőmester, illetve bádogos is. Ez a három, alapvetően eltérő szakma egyetlen közös metszésponttal. Ami a tető. Lehet ez egyfajta cél egy leendő ácsnak, hogy mindhárom szakmát profin művelje, mert ezzel keresetesebb a piacon?

– Abszolút. A komplett tető kivitelezése, egy kézben összefogva, mindig jobb üzleti pozíciót jelent.

Ezúton is gratulálunk a résztvevőknek és a szervezőknek! A jövőre nézve pedig jó felkészülést és versenyzést kívánunk! ■